

LIBERTATEA

Foie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director:
Pr. IOAN MOȚA

Apare în
fiecare JOI

Abonamentul: pe 1 an 120 Lei;
pe 6 luni 60 Lei; pe 3 luni 30 Lei

Un exemplar
2 Lei

Scrisorile și banii
se trimit la: București, 1
Calea Victoriei, 63

Subsăpări nebăgate în seamă

Când, după biruințele pe câmpurile Plevnei, România se vestea pesime neamănătoare, stingură săpână pe soarta sa, și peste 4 ani se înalță la rangul de „REGAT”, în loc de „Voevodat” cu un Rege în frunte, în vreme ce până aciu avea numai Voevod (sau Principe, un grad mai jos), — și când nou „Regat” își pregădi o Coroană din materialul tunurilor zmulse Turcilor în război, — atunci Domnul Țării, înălțul „Rege” Carol I. dori și hoțărî, că pe acea „Coroană” a Țării Românești și creștine, să se scrie cuvintele arătoare a ființei el creștine de vișă romană: „NIHIL SINE DEO” — adică „NIMIC FĂRĂ DUMNEZEU”, sau orice veți face și veți plănui: să o începi CU DUMNEZEU, cu gândul și cu inima la El...

Și el, încheiutul Rege, așa și făcea. Toate lucrurile sale de seamă, le începea cu Dumnezeu, adică cu o rugăciune către El, către Dumnezeu nostru creștin, și nu către vre-un „dumnezeu” păgân...

Imi aduc aminte, că la Expoziția jubilară din 1906, când se împlinesc 40 de ani de Domnie a Regelui Carol I, mergând și noi Românii din Transilvania să vedem Expoziția și să luăm parte la bucuria fraților din Regatul liber, — și am mers mulți, câte-cete din toate părțile Ardealului și Banatului, — când am ajuns în București, dela gară am fost duși de adreptul la Biserica „Domnița-Bălașa”, unde am fost primiți cu o frumoasă slujbă dumnezeiască, cu cântarea unui cor minunat, — și numai apoi duși pe la curțile și la masa și la Expoziție. Și această sosire a noastră, a fraților pe atunci încă străinătăși, s'a făcut începând „cu Dumnezeu”, cu o îndreptare a gândului nostru spre El, spre Domnul Cerurilor... Și era bine așa. Sufletul nostru era mereu îndrumat a da: ce este al Cesarului, Cesarului, dar și lui Dumnezeu este al lui Dumnezeu...

Oare azi mai dau-și seamă conducătorii de lucruri ziditoare de suflet în țineri, de ce e scris pe Coroana Românească? Mi se pare că se uită prea adesea... În Universități a început să uite a pleca genunchii ținerii la începutul anului școlar înaintea lui Dumnezeu. La alte mari serbări și parăzi naționale asjiderea...

Mai nou cilesc o invlirare a lumii la o serbare mare în-nerescă, zisă „Jamboreea națională”, care va avea loc la Brașov între zilele de 3 până la 29 August, adunând acolo mil și mil de tineri din toate țările la jocuri și întreceri cerceșești, fiternești.

El bine, în program ni se arată, că o mare parte a serbării vor fi: „frumoasele serbătorii cercetășești IN JURUL FOULUI...” Știm ce-s acestea. Sunt un fel de închinare focului, ca unui Dumnezeu... E slăvit în strigăte și chemări, așa cum se slăveau Zeii păgâni, cerând ocrotirea lui, bu-năratea lui, harul lui cel tainic și ascuns.

În toate acele închinări

nu e vorbă niciării de Dumnezeu, nici despre aceea că locul e un lucru de folos lăsat de Dzeu, ca altele altele pe lume întru slujba oamenilor, ci el însuși e închinat și slăvit ca o putere cerească oarecare...

Nu e asta oare o greșită depărtare dela linia de dreaptă credință la care ne chiamă cuvintele de pe Coroana Românească, ba ni-o poruncește înțelepciunea cea bună a noastră însăși?

Cei chemași, chibzuiască. Căci altfel-țim place să cred că FĂRĂ VOIE, el conlucrează la o păgubitoare subsăpăre a bunet noastre credințe străbune, care e CRESTINA, pe lângă și ea romană...

Nu depărtați firenetul dela Dzeu, căci va fi și de el și de noi — rău!

Protopop Ioan Moța

Țăranii din Spania au luptat și au biruit alături de armată contra comuniștilor

— Invățămintele războiului lăuntric din Spania. —

Iată suni câteva săptămâni de când s'a deslănițit războiul lăuntric din Spania. În altă parte a țării, celorții noștri găsec amănuntele acestui grozav război, în care au pierit și mai pier multe mil de oameni. Lupta aceasta care se dă între armata răscolită și între guvernul comunist-socialist al Spaniei, este plină de învățăminte, iar biruința câștigată de către răsculții patrioți are multe tălcuri pline de învățăminte.

Ne vom opri asupra unui lucru care este foarte îmbucurător: Se vestește că TOATĂ ȚĂRÂNIMEA S'A ALĂTURAT DE BUNĂ VOIE LA LUPȚA ARMATEI RĂSCULATE. O telegramă arată că zile întregi a jinit scurgerea țărânilor care cobora din munți și se îndrepta de bună voie către o-rașele cucerite de armata naționalistă, spre a se alătura acesteia în lupta împotriva comuniștilor. Aceasta dovedește că SUFLETUL ȚĂRÂNESC ESTE PRETUTINDENI SĂNĂTOS și el nu poate uita pe comuniștii cari au dat loc Bisericii și cari cer lumii să se lăpede de Dumnezeu și de neam, spre a trăi după rânduile jidovești ale comunistului, fără familie, fără patrie, fără credință în Dumnezeu.

Guvernul bolșevic din Spania a avut de partea sa numai o mică parte a armatei

și muncitorimea comunistă din fabrici, care era prea o-frăvrită de venitul comunist ca să-și poată da seama că fericirea ei nu o aduce neorânduiala adusă de dușmanii lui Dumnezeu și al neamurilor creștine.

Lupta aceasta „gărlită” s'a încheiat cu marea isbândă a naționalistilor. Nici nu se putea ca Dumnezeu să mai poată răbda pe cei cari au prefăcut Spania într'un morman de Biserici dărâmate și aprinse. Sfintele altare și sfintele icoane arse și balcoajelor au ridicat toate biestemele și mânia cerească asupra acestor comuniști rățăci.

Cei cari la noi năddăduiesc că vor ademeni țărânimia făcând-o să lupte pentru luda și bolșevici în „gărzile țărânești” comuniste ori național-țărânești, vor trebui să vadă că nădădeja de a se sprijini pe țărânimie pentru o asemenea neleguime este fără temei.

Locul țărănilor este alături de naționaliști, alături de stintele aliate ale strămoșilor, alături de neamul nostru, iar nu în tabăra celor cari a răstignit pe Cristos acum două mil de ani și se pregătesc a cum să-l răstignească a doua oară, alungându-l din inimile noastre și spurberându-l sfânta lui slăpănire asupra oamenilor.

Către legionarii ardeleni, bucovineni și basarabeni

— Chemare pentru slăvirea armatei române, care ne-a desrobilit. — Mari serbări legionare ardelenști, bucovinene și basarabene în cinstea armatei românești și a jertfel de sânge a Românel micii, ca prilejuj împăririi a 20 de ani dela intrarea Româneli în război. —

CAMARAZI,

La 15 August 1936 se împlinesc 20 de ani dela intrarea Româneli în război pentru a ne desrobi pe noi Români din provinciile subjugate.

Ca vechi legionar ardelen, lac chemare către toate organizațiile legionare din Ardeal și Banat, căți și din Bucovina și Basarabia, pentru a folosi acesti sărbătorile prileji și a ne arăta, prin mari serbări legionare toate recunoștința față de armata română și de jertfel de sânge a desrobilit noastre de sub slăpănire ungurească, austriacă ori rusească.

Noi, cei desrobili datorăm această înfrăească măriturie a recunoștinței noastre față de armata română dela 1916-18, cu atât mai mult, cu cât până acum Ardeleni, Bucovenii și Basarabeni din generația mai în vârstă, NU ȘI-AU FĂCUT ACEASTĂ DATORIE DE RECUNOȘTINȚĂ, ci dimpotrivă, au cărți împotriva Menteilor, Moldovenilor ori a Olenilor și au lăsat în uitare jertfel armatei românești, lăudându-se pe toate cărțile că Unirea se datoroște în rândul întâi și aproape numai Adunării dela Alba-Iulia, ori adunării Statului Țării din Basarabia. De 20 de ani dela toate prilejurile, aceștia nu po-menesc nici un cuvânt despre slăvirea jertfel de sânge a armatei Regelui Ferdinand, ori vorbesc despre ea doar în treacă. Împinși de nebunia regionalistă, și de micimea lor sufletescă, acești Ardeleni, Bucovenii ori Basarabeni au îndrăznit să meargă până acolo încât să uite jalea care a cuprins zecile de familii românești din provinciile libere din pricină că și-au trimis părinții și copiii să moară în război pentru desrobirea noastră.

România mică, niti avea decât de câștigat dacă nu intra în război. S'er fi imbogățit și ar avea azi Dună starea Elveției a Olandei ori a altor țări cari nu au jertfit nimic în război ci au tras numai foloase bănești din el dar dacă Românii din România mică au părăsit această stare prilecioasă pentru ei, și dacă au intrat în război, murind cu sutele de mil, nimicindu-și gospodăriile, economia, aviunile și thitrua rânduială, — apoi au făcut-o numai și numai pentru a ne face bine nouă Românilor subjugati. Este astfel o nedreptate strigătoare la cer să dăm uitării această slăvită jertfel de sânge a armatei românești și să arătam, cum au arătat înaintași noștri până deunăzi, că Unirea se întemeiază pe Alba Iulia și pe un știm ce fel de voluri ale poporului. Nu! Unirea se întemeiază pe oasele cari au înălbit pământul românesc, începând cu oasele lui Horia, Cloșca, Crișan, Avram Iancu și oștenii lor, și mai ales pe oasele cari și azi înălbesc încă pădurile din Carpați și câmpiile moldovene ori dobrojene de pe urma luptelor armatei românești în 1916-1918. Iar ca dinții datorie de recunoștință noi Ardeleni, Bucovenii și Basarabeni o avem față de acești mucenici din toate provinciile și din toate vecerile, dar în rândul întâi pentru marea muceniec suteriță de armata română de acum 20 de ani, pentru desrobirea noastră.

Adunările dela Alba-Iulia ori Chișinău nu au fost decât o întărire juridică a cuceririi înfruptite de armata desrobitoare și au mai fost, mai ales, mari zile de sărbătorire în care noi cei desrobili n-am scribit bucuria desrobirii. Dar nimic mai mult.

Noi țineri suntem datori să îndreptăm aceste triste uitări de până acum. De aceea firenetul noi legionar al Ardealului, Bucovinei și Basarabiei va folosi prilejul zilei de 15 August 1936 când se împlinesc 20 de ani dela intrarea armatei române în război și va arăta întregii lumi românești dragostea și recunoștința pe care acesti țineri o poartă jertfel de sânge a armatei românești. Prin aceste serbări vom ucețui totodată îngroparea pentru totdeauna a oricăror gânduri regionaliste și de vrajbă între frați.

Chemându-vă la această mare sărbătorire, vă îndemnăm: 1. În toate taberele de muncă, șantiere sau alte adunări legionare din provinciile alipite, veți organiza mari serbări de acces fel în ziua de 15 August.

2. Veți face în tabere (sau de preferință la cimirle eroilor, dacă se poate) câte un parastas pentru odihna sufletului Regelui Ferdinand, căți și a oșterilor și soldaților români morți pentru desrobirea noastră.

3. Veți face pelerinajii la mormintele eroilor dacă sunt în apropiere.

Serbările vor avea un caracter strict legionar, neamestecându-vă cu acei cari până acum și-au încălcat această marea datorie.

ION I. MOȚA
Comandant legionar al Bunei-Vestri

Petrecere și învățătură

Abonați-vă la gazeta LIBERTATEA

Șiretenia Țiganului

Il mână păcatul pe român, de cunosă niște țigan. Insurțeli însă numai bine nu trăiau, căci nu trecea săptămâna și trebulu s'a apuce de păr. Bieții nănași, căutau să-i împace, — că de-aceia a lăsat Dumnezeu nănași pe pământ, și-atunci făceau masă îmbelugată și potestau pe fin. Cu prilejul acesta ei îi probocau și le dau sfaturi, îndemnându-i ca să se impace, că-i rade lumea, și câte de-alce de scetea.

Cât ținea măcarea și băutura țiganul se îmbănzău, că decît n'al fi avut ce zice; — după-ce flămânțu însă, iar s'apucă la pînă. Făsemite, ei alăsar slăbiciunea nănașilor, și așteptau să fie iar poțiti la masă.

Hrănește-i azi cu bucate scumpe, hrănește-i mâne, — se satură dela o vreme și românul, și-atunci lehamite de nănașie și de tot. — Odată, tot după o sfadă a țiganilor, își zice omul cu nădu:

— Vreau să-i mai dojenesc numai de data asta dar bine... și apoi de nu s'or îndrepte, am s'o rup cu rudoala...

Nașa cea gospodină, a făcut măcarea și plăcinte, iar românul și-a poțit finii ca să-i împace după bătaia lor.

Seara după ce s'au ospătat, a venit rândul plăcintelor. Când s'a arătat pe ușă tava cea mare, aburind și miroșind frumos,

pofta mesenilor s'a aștat și mai mult. Plăcintele erau însă așezate cu meșteșug: de partea țiganilor, erau puse tot de cele mai scumpe în brânză, mai arse și mai fegălitte, însă de partea cealaltă, fără să le mai ungi cu unt. De partea celor de casă, puseser plăcintele cele brânzoase, care erau țavilele bine în unt.

Țiganul vede, dar tace, cu toate că chiar plăcinta, — dacă-i ăscată și scoțită, cu greu luncă pe gât.

În vremea aceasta nașul, nu conținea a da sfaturi finilor:

— Și cum îți spuneam finule, mai lasă și trecă dela tine, ce să înțelegi tu dela un cap de muere? De-o vezi că greșește, închide ochii, fă-ten' aude-n'ave. Răde lumea bre și-i rușine, că sunteți gospodari.

Țiganul, care nu slăbise din ochi tava cu plăcinte, face atunci cu ciudă prefăcută:

— Da ce u' am zis tot așa? — Da ce să fac, dacă are pe dracul într'însa? Povățuște-o cum e bine, învață-o, — degeaba, ea tot pe-a ei face. Căte-odată îmi vine... să-i succesc gâtul, ia așa... Și țiganul apărînzându-i ochii, apucă tava de urechi și o învârtete în mîni, de vine cu plăcintele cele bune drept la el...

Miterva

IOAN ADAM

POPORALE DIN ARDEAL

DELA JOC

Toți feciorii hăbăuci
Umblă astăzi cu păpuși,
Numai eu is cu opinci,
Nu mă dau pe ei pe cinci!
Că am car cu patru boi,
Și pe câmp turmă de oi,
Și-o mândră cu buze moi!

Sodomite-ar fegădui
Ce-ai gândit, c'am murit eu?
Nu mă vezi că n'am murit
Numai banii s'or topit!...

DIN MOȘ

Pare-mi rău după ce-mi pare
C'a crescut Murășul mare
Nici nu-l luntre, nici nu-i punte
Doară trec la mândra în munte
Să mă duc la muls de oi
La ochi dulci și buze moi,
Și la lapte de 'nchegat
La gură de sărutat!

A zis tata și mama
Să las somnul și mândra,
Eu somnul n'oi lăsa
Dar pe mândra nici așa.

DIN PECICA

Când mergi bade la pădure
Hal la noi după scure,
Să-ți dau apă din pîhar
Să nu rupi ceva la car,
Să-ți dau gurița mea toată
Să nu rupi la car vr'o roată.

Măndruțo cât vei trăi
La frumos nu lăcomi,
Că frumos-i bun de fâlț
Te sărută și te 'nșală.
Folcici de pe tău
Frumos nu e al tău,
Că-i al tău pîn' te sărută
Dacă pleacă el te uită.
Și frumosul te lubuște,
Dacă pleacă te urăște.

Arză-te focu de dor
Ba pe tine bădșor,
M'ai învăț să lubesc
Ș'acum stau să te doresc,
Ș'am dorit o zi și două
Și m'am dorit a de rouă,
Ș'am dorit o săptămână
Ș'am săcat dela inimă.

Muntele românului

Sărace munte bogat
De Români înstrăinat,
Ești în mână jidovescă
Diavolul s'o cotopească!
Frunză verde, frunză deasă,
Când e Românii din casă
Sfau în loc și se gîndesc
De ce țară ei triesc.
Tară mândră și bogată
Și de jidani cumpărată...

Căpitane, te dorim,
Vin' la noi că suferim
Și ne scoate din nevoi
Ca să fim liberi și noi.
Să ne strîngem împreună,
Coasă'n coasă, mână'n mână,
Dintr'un suflet s'auzim:
„Sus Români, să ne trezim!”

Culeasă din Munții Apuseni,
de Ș. CRIȘAN (Turda)

Faceți și pe cunoscuții
Dv. să se aboneze la
LIBERTATEA

GLUME

O bucătăreasă e chemată
marțor la judecătoria într'un
proces, în care sunt amestecați
și stăpînii săi.

— I-a spune ce știți dumneata?
— O întrebă prezidentul.
— Știu să fac bucate.

Căți-vă înși vorbeau de căldurile din Iulie.

— Eu am suferit 120 de grade de căldură, zise Păcală.

Toți începură să zămbescă.
— Da, de, urmă el... am stat în București trei zile în care au fost călduri de câte 40 de grade!

— Ioane, dai foga la stație și vezi când pleacă trenul la Vărlorova, — zice domnul cătră sluga sa, avînd să plece și neîntind bine când pleacă trenul.

— Bine, cocoșoane. Mă duc. Peste 2 ceasuri:

— Dar bine, ioane, unde fugești stăta vreme?

— Poi, cocoșoale, de-atunci tot așteptai în gară să văd când pleacă trenul; abia acum a plecat!

ACUM ZIC

MOLDOVA

Străjuț de popoi s'au
Cătră Bala drum pe
Drum bătut pe vreni
Cu Spătari'n cap d

Cu povară cer nevasta
Sule drumul spre cet
Bieți'u o ochi lovește
Cum pe biet român

Răsfirat, supus de jidani
Târg moldovenesc stă
Și pe sus, din spre
Trece-un luog ofat d

Nori de corbi de pe
Vin cu nea spînd pri
Pe pustial țarg plutește
Trist al clopotului vater

Mort e țargul, că 'n el
Azi să'naltă lui Iehova
Vino, Doamne, de la Pa
Să-ți mai vezi odat' Mol

N. VULON
(Apărută în „Libertatea”
Mai 1909.)

DE TOATE

Gîngăniile — grăesc între ele...

Cercetătorii vieții felurilor
insecte (gîngăniil) spun, că au
toată credința, că felurile nea-
muri de gîngăniil, își au și ele
limba prin care se înțeleg între
ele, — ca popoarele de oame-
ni de pe pământ.

Despre albine ei spun, că a-
tunci când au găsit unde e bo-
găție de flori cari le dau și
ceară și miere din belșug, —
acele care au descoperit „co-
moara”, zboară înaintea coș-
nișilor lor un zbor cu totul
altfel ca atunci când se dot
pe-un noroc în căutarea hra-
neli lor. Acum zboară în cer-
curi largi, cari se tot deplătesc
spre locul știut, prin ce dau
semn celorlalte: haldeți și voi
după noi, să cărăm pănă avem!
— Și se iau după ele sute și
sute de alte albine. — Și alte
semne de înțelegere între ele
au băgat de seamă cercetătorii.

— Furnicile când sunt în
primejdie, își dau semne de a-
larmă foarte vădită, prin a-
lergări grabite, nervoase, însoțite
negreșit și de mic sunete, che-
mări, pe care numai ele și-le
aud și le înțeleg.

— În Asia s'a băgat de seamă
că un anumit, își dau semne, trăind
în roiri osebite, ca mici po-
pore de-a-le lor, când vor să
plece cu „tot neamul” la oare-
care lucrare, la aducere de
hranc sau la alt scos. — Își
jocă trupul în niscal mișcări
neobișnuite și regulate, par'că
ar juca cu toții pe aceeași mu-
zică, — prin ce își chiamă pe
toții din roiu la plecare, —
și de fapt pleacă cu toții,

— pe când altădată mulți mă
rămân pe-acasă. La acel semn
de chemare însă, nu mai ră-
mâne unul nici, ci cu toții se
ridică și vin apoi încercați cu

hranc după care au
Așa și la alte gîngăniil
au băgat de seamă semne
sunete abia zărnite, ca-
dozevi, că insectele își au
limba lor, prin graiu și

Cea mai sărată mare pe lume, —

se crede că e Marea Moar-
tă din Palestina, plină de sa-
ruri materii înecinoase (puș-
tă și alte) de nu poate sta
nici pasărea peste ea, că nu
tește și cade. — Un țev
american desminte acum
astă credință. Dănsul arată,
în America de Nord este
așa și „Lac Sîrat” cu un
mai mare și mai sărat ca
lărea Moartă. Marea Moar-
tă are o întindere de 960
kilometri pătrați, — dar
totul Lac Sărat american e
de 6200 kilometri pătrați. În
uite vrenuri a fost de
40.000 de kilometri pătrați
însă a tot secat și a rîm
în jurul lui câmpii și mușii
sare.

E atât de sărat acest L
american, că să tot vrei să
americani în el, nu poți! Ne-
dacă-ți legi de picioare p
mai grele ca tine însuși, m
te poți scufunda... Poți m
pe fața apelor lui, ca pe us
că doar de-o palmă de p
scufundă piciorul în apă...

Minuni din lomea ce Mare a lui Dumnezeu

Astronomii (invățâți cel
de stele), își au însemnă
socotelile lor despre mil și
de stele ce abia se văd; u
le nici nu se văd de ochi
cer, decât de ei, cariu au
ce se străbat depărtările
mil de ori mai încoala de
ochii nostr.

(continuare în pagina 3)

Știri din lume

Marea biruință a naționaliștilor Spanioli

— Armata răsculată a cucerit Madridul. — Guvernul comunist izgonit, far comunist au fost rași de pe fața pământului spaniol pe care l-au însușăgerat ca sângele călugărilor moroși și l-au acoperit de dărâmaturile bisericilor. — Dumnezeu nu a ajutat pe cei ce au pângărit sfintele aflate. — Spre o Europă naționalistă. — Cine s'a bătut în Spania? — Noul guvern Naționalist al Spaniei. —

SĂMBĂTĂ 1 AUGUST DIMINEAȚEA ARMATELE NAȚIONALISTE RĂSCULATE AU INTRAT ÎN ORAȘUL MADRID, CAPITALA SPANIEI, PUNÂND AȘTEFL CAPĂȚ RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA GUVERNULUI SPANOL COMUNIST CARE A FOST DOBORÂT DELA CÂRMĂ JĂRII.

În săptămâna dinaintea de 1 August luptele dintre cele două tabere s'au dat crâncene în toată Spania. Dar cum în afară de muncitorii foași lumea îndobosei jăranii s'au alăturat armatei naționaliste răsculate, — puterea răsculaților a crescut atât de mult încât în fiecare zi cucerirea câteva mari orașe și se apropiau de Madrid, capitala, marea țări.

Au căzut multe mil de morți de o parte și de alta, mai a-

les că nu se făceau prizonieri ci fiecare tabără își omora prizonierii, ca să stărească pe veci sămânța celuialt.

Italia a dat ajutor răsculaților —

—
—
—
—
—

Dacă răscoola nu se isprăvea acum, după o lună de lupte cu biruinși naționaliștilor s'ar fi putut ajunge la un război între mai multe țări din

pricina Spaniei.

Căci Franța a trimis ajutoare și arme taberei comuniste din Spania, iar Italia a trimis răsculaților spanioli mari aeroplane de război. În acest fel ușor s'ar fi ajuns la război între Franța și Italia, din pricina Spaniei.

Dar biruința naționaliștilor spanioli a pus capăt acestui primejdiu.

Dumnezeu nu poate să nu pedepsească astfel pe comunistii spanioli cari au dărâmat bisericile și au ucis pe călugării și călugărițele din mănăstiri.

Noul guvern naționalist care s'a alcătuit după cucerirea Madridului, are aproape numai generali. El spune că nu va aduce înapoi pe Rege ci va alcătui o stăpânire naționalistă asemănătoare celei din Germania.

Astfel Europa este tot mai mult stăpânită de guverne naționaliste, iar comunismul se apropie de moarte.

Cine s'au bătut în Spania?

— Numai spanioli și Francezii? —

În Spania se vorșă mult sânge spaniol, — dar de fapt acolo se bat și Englezii și Rușii și Francezii și Italianii și, mulți Evrei și copii de suflet al lor...

Ni-o dovadă este atât de înmăruit vorbirea pe care a sfințit-o la 27 Iulie în Parlamentul englez Ministrul de externe Eden... După ce a vorbit de toate, și de Abisinia și de Germania și de Egipt, — a ajuns a vorbi și de Spania și de revoluția sângeroasă din această nevinovată țară. El și-a arătat părerea de rău asupra săbirilor de acolo, pe care le numește și dănsul „nifericite”.

Luptele între cele două valuri se urmează, și, zice, nu se poate deocamdată ști care va fi încheerea lor. Anglia a luat măsură ca sușugi ei din acea țară să fie scutși...

Atunci Lloyd George, fruntașul politic care a condus guvernul englez în zilele marelui război, a intervenit întrebând pe Ministrul de externe Eden, dacă e adevărat, că guvernul englez ar fi cerut celui francez, să nu îngăduie, ca fabricile franceze să trimită arme și muniiți guvernului spaniol.

Ministrul a răspuns, că nu a cerut nici odăit acest lucru guvernului francez.

Șiți ce însemnă asta? Că Lloyd George, capul partidului „liberal” englez, e de partea guvernului spaniol și-l dorește

mul francez a da ajutor celui spaniol... Sau: asta e lătură care fine cu guvernul bolșevic și comunist din Spania... Și numai că nu spune guvernul tot atât de bolșevic și comunist — — — : dă ajutor fratelui tău de suflet, din Spania...

Dar îndată s'a ridicat o doamnă deputată laboristă, care a cerut și ea înțururii aceluiași Ministru, dacă e drept că guvernul spaniol l-a făcut cunoscut, că răsculații din Spania au primit arme din Italia?

Dă Eden a răspuns: După cât știu eu, nu... Asta ridică celialți coif de perdea, că: de-or fi primit bolșevicii guvernului spaniol arme — — — — —

apoi și răsculații or li primind arme dela Italiani... Cu alte cuvinte: Câteva țări și state ar dori biruința guvernului spaniol, ca să rămână biruitoare tabăra mare luptătoare bolșevico-comunistă, azi stăpână în nenorocita țară, — altele ar dori totoc răsculaților, ca prin ei să iasă biruitoare mișcarea naționalistă, cea care va mătura casa de vîperele comuniste...

Mai dau acolo ajutoare pe ascuns mâni ce nu se văd: rusești, unora, italiene și germane celorlalți. Căci precum e împărțit azi Spania în două: o parte dorind Spania a Spaniolilor și domnia buniei răndului vechi, într'alta domnia (de azi) comunistă, răsturnătoare și ducătoare la prăpăd, așa cum se vede ducând, — tot așa sunt împărțite și țările: unele dorind ordinea și curățenia din Italia și din Germania, — altele sărirde de scufundarea neroadă de azi din Spania, din Franța și din Rusia...

Nu se bat azi în Spania, Spaniolii singuri... Milioane de întini din afară de ea, doresc biruinșă luptătorilor pentru sărir și țărăști milioane dorind tulburarea de azi, în care ei pot pescui și își pot burli popoarele ce primesc astfel de sărir!

Primejdie de război?

Nu credem în ea. Guvernele țrilor se vor gândi mult, până să le e hotărâte de a mai scoate sabia spre război cu altele țări. Nicăi sufletul popoarelor, nici săririle lor materiale, nu le dau îndemna la nou război.

Totuși se scrie și se vorbește cu jumătate de gură despre o primejdie de război. Unele semne, că sunt TEMERII de război, le adusemăi chiar și noi: Ministrul nostru de externe, care aude tot ce se vorbește și simte ce se pregătește în alte țări, veni de curând neobișnuit de grăbit acasă, și în același timp guvernul tăcu ce putu și încheia înțelegere cu statul vecin și prieten Cehoslovacia, ca să ne lăcu cu pulnișă a primi toate armele și muniițele ce avem tocmită la marea fabrică „Skoda”, cari să ne vie îndată, spre a le avea aci. Să stăm cam cu arma la picior.

— Acum un semn cu tăc din afară: în Spania e luptă grea între comunistii cari se alță la guvern și între naționaliștii spanioli, doritori a izgoni cluma comunistă din țara lor.

Și se scrie că guvernul Francez de azi, al lui Leon Blum, — — — — — ar li trimis arme și ajutoare guvernului spaniol, pentru a se putea apăra de naționaliști.

Din asta naționaliștii din alte țări, ca Germania și Italia, au scos încheerea, că dacă Franța — — — se amestecă în treburile din lăuntru a unei țări vecine, — prin ce arată că și alții ar avea drept a se amesteca în treburile din lăuntru ale ei... ACEI ar sta primedina, — de care noi rugăm pe Dzeu să păzească și pe Franța și pe noi... Și credem că ne va și păzi. Dar ingerul negru al războiului, pare că ar li zburdă deasupra capetelor țărilor din Europa.

Iată ceea din urmă veșă arată că Italia a trimis 20 de mari avioane de bombardament spre a li folosite de armata răsculată din Spania.

Să vedem ce va zice Franța cea prietenă cu — — — guvernul spaniol.

DE TOATE

(ormare din pagina 2-a)

Cu astfel de ochlane, astronomii vechi, de nalte de Histos, (cari în această știință erau mai tari ca mulți din cei de azi), au văzut și au lăsat spre șirle celor următori, — că o stea din ceata stelelor zise „Lacerta”, a făcut explozie s'a spart, aprinsă de focul din lăuntru ei) cu 1064 de ani nalte de Histos! Sfărâmurile ei, miliarde de bucăți sărirle în aer din ea, au fost luate de răurile de aer ce gonese pe acolo prin țările cerului, și duse-se ca puzderii luminoase alergătoare în hău.

Când steaua aprinzându-se s'a spart, a fișit acolo pe cer, în acel loc, o flacăra uriașă, ca un loc grozav aprins în acel punct pe cer... Așa foc, că dacă steaua se vedea în acea vreme până la anumite depărtări printru celelalte stele, apoi focul izbucnit de explozia ei, s'a putut vedea la depărtări întreit de mari.

Totuși atunci îndată, numai acolo, în jurul ei, și lumea ei, — dar de pe pământ nici cu ochlane bune, decum cu ochii slobози, nu s'a putut vedea, decât de marii astronomi cu ochlanele lor foarte mari.

Ci lumina aprinderii aceleia pe cer, nu s'a oprit locu'ul! Ea a gonit și goneste prin nemăsuratele văzduhuri, ducându-se mai departe și mai departe.

Ei bine, acea lumină care atunci a înflăcărat Cerul în acel punct, adică nalte de asta, cu peste 3000 de ani, — abia acum a ajuns așa de aproape de înăuturile lumii noastre în care ne aflăm și noi cu pământul nostru, încât se poate vedea chipul aceluia foc de atunci și de astronomii noștri cu ochlanele lor! Noi cu ochii încă tot nu!

Aceasta e „Lumea lui Dzeu”.

cât o flacăra aprinsă pe cer la depărtarea stelei din poveste, — străbătând zărirle spre noi, abia ajunge la noi după mil de ani, — în cazul de față după trei mil de ani!...

Și când ști că lumina străbate câte 300.000 kilometri pe secundă (cât clipești din ochi), își poș închipui (ba chiar că nici nu-ți poți!), ce depărtare e acela dacă l-a trebuit el 3000 de ani până să ajungă și la noi!

Ce nu știți noi, că — cloara-i bună?...

La noi lumea numește după țigani strigă „CIOARĂ”... ca și cum ar zice: ființă netrebălică, ca o cloară!...

Nu tot asta e părerea stăruelii Oklahomia din America despre clori: Acolo clorile se mănâncă, cum se mănâcă la noi puii de găluș, — și Doctorii recomandă lumii să mănânce carne de cloară, căci e foarte sănătoasă, cuprinzând multe „vitamine” (materii lătoitoare).

Un doctor isteț a dat o masă prietenilor săi, le care le-a dat triptură de CORBI, fără ca ei să știe de ce fel de pasire e friptura... După ce au mănăcat-o, l-a întrebat cum le-a plăcut, și toți au spus că le-a plăcut foarte bine, că a fost foarte gustoasă. — Iaca pe ațura alte păreri despre clori și corbi, ca pe la noi. —

19 milioane tone de hârtie

O tonă, se știe că e o măsură de 1000 kilograme. Ei bine, cercetătorii austrotici, în toate țările de pe glob, la un loc socotite, se folosesc într'un an, 19 milioane de tone de hârtie! — Din acestea 11 milioane se întrebuștează pentru tipar de gazete și cărți (mai ales însă la gazetele), șase milioane tone de împachetat și 2 milioane pentru scris.

Dar aceea ce e interesant, este faptul, că din acești munși de hârtie, mai mult de jumătate, anume 10 milioane de tone, se folosesc în America! Adecă e mai mult ca toată

3 înfăptuiri legionare în Cuciurul Mare

Iată alte 3 înfăptuiri legionare din com. Cucurul Mare (jud. Cernașuț): în față e fântâna zidită de gospodarii lațcu, azi legionar, fântâna e cărela poveste am arătat-o într'un număr trecut în fund se vede curea de piatră închinată Sf. Arhanghel Mihail, cu prilejul sfîntirii (conducerea gantierului a avut-o lea. Vaseș) călă al leonari Metal Proneșuț, alături de...

Știri din țară

NOUȚĂȚI

Procesul studentesc dela Targu-Mureș care trebuia să se judece la 25 Iulie, a fost amânat deoarece Ministerul de Justiție a cerut Curții de Casație din București să mule judecarea lui dela Tribunalul din Tg. Mureș la un alt Tribunal din țară, din pricină că judecătorii dela Tg. Mureș nu ar putea judeca limpede căci ar fi și ei se vede cuprinși de dragoste pentru studențime după ce au văzut mărșălașii la studenților dela marele lor Congres. Așa la toamnă se va și la ce Tribunal se va judeca procesul.

„Cuvântul Argeșului” este un minunat ziar de luptă legionară care apare la Pitești sub îngrijirea comandantului-legionar Ing. Voicu Popescu. Cel cu mai multă știință de carte au mult de căștigat cetindu-l. E de dorit ca folie legionare să fie citite toate în fiecare sat: unii să aboneze „LIBERTATEA”, alții „CUVÂNTUL ARGEȘULUI” (se cere dela Pitești), iar alții „GLASUL STRĂMOȘESC” al Dlui comandant-legionar Dr. Ion Banea (se cere dela Cluj, str. Regina Maria 16), aceste 3 folii fiind scrise mai în înțelesul întregului popor.

Folii vechi nu mai avem deocamdată. Celor ce ne-au cerut și nu le-am trimis asemenea folii gratuite, pentru propagandă, le vom trimite peste o lună, din numerele mai noi.

Depozitarii noștri sunt rugați a nu ne mai trimite pachetele de folii nevândute prin timbre de francare pe CFR, căci ne fac nouă greutăți, ci li rugăm să le trimită prin poșta CA ZIARE, adică trimițând cu 25 bani de fiecare 3 exemplare. Deasemenea rugăm a ne trimite ziarele întregi, iar nu numai capetele, căci ne trebuie pentru propagandă.

Repetăm rugămintea de a nu ni-se trimite returnuri mai mari de 10% din totalul exemplarelor trimise. Pagubele noastre fiind astfel prea mari, va trebui să oprim trimiterea loli celor ce ne trimit mai mult de 10% returnuri.

D-lul D-tru C. Popa. Cluj-Nești. Trimite-ne articolele. Până nu le vedem, nu putem promite publicarea. Dar să fie SCURTE și scrise pe înțelesul sătenilor și muncitorilor.

Un șef de post jidovit în comuna Balasgești jud. Suceava. Numele acestui viteaz român e Morariu Mihai. Și se vede că tare-i mai place băutura pe care i-o dă jidanul Alter Orenstein și cu Rilca lui. Căci domnul jandarm șef de post și român viteaz Morariu Mihai, de îndată ce a descălecat în Balasgești, crezu că datoria unui jandarm viteaz este să se pornească cu tot felul de prigoane și nedreptăți pe capul oamenilor și mai ales al legionarilor. Acești legionari porniseră să cădească gratis o casă unui invalid de război din sat, om necăjit cu 6 copii, cu picior de lemn și cu cățiva lei pensie, așadar murilor de foamă. Iar nevrednicul șef de post în loc să se bucare văzând cum iubesc sătenii legionari pe ostași, nu mai conțenește cu prigoanele și bălțourile.

Cerem îndepărtarea nevrednicului șef de post Morariu și punerea lui sub anchetă, spre a-i poloi „vilejiile” răscolite de juica jidovească.

Luați aminte și scrieți limpede și citeți, fără grabă, numele și adresa Dv. pe mandatul poștal și pe couponul lui, când ne trimiteți banii. Tot astfel, citeți, limpede și pe scurți să ne scrieți scrisorile și articolele. Nu uitați niciodată să ne arătați nu numai comuna dar și județul cât și oficiul poștal al adresei Dv.

AJUTOARE PENTRU taberele legionare

În numerele trecute ale folii noastre arătam că ar fi foarte frumos și înimos ca cetitorii noștri, cu prilejul recoltei celte noi, când mai apucă și el un ban, să și amintescă de legionarii cari muncesc în tabere și să le trimită un sprinț oricât de mic. Căci în tabere, pe lângă muncă, mai trebuie să scrie materiale pe cari legionarii trebuie să le cumpere. Iar cum bancherii și bogătașii n'au dragoste pentru legionarii, scrișorul trebuie să vină fol de la cei mulți și obiști, pentru a căror ridicare luiși legionarii, jertfirind și adesea tinerețele.

Au început să vină primele ajutoare la foaia noastră. Altele au fost trimise (în bani ori hrană) de dreptul în tabere. Iată cine a trimis până acum bani prin foaia noastră:

Cuibul legionar „Grănicerul” din Bobda (Timiș) 70 Lei.
Cuibul legionar „I. Moja” din Bobda (Timiș) 93 Lei.
Cuibul legionar „I. Banea” din Bobda (Timiș) 120 Lei.

Toți cei cari trimit bani prin ziarul nostru, vor fi publicați în foale cu numele și suma trimisă.

IN UNELE PĂRȚI POȘTA ÎȘI BATE JOC DE FOAIA NOASTRĂ

Cerem Dlul Director General al Poștelor să ia măsură grabnice

Dela unul cetitorii ai noștri ne vin plângeri cu privire la felul cum își bate joc poșta de foaia noastră. Li-se dă abonajul foaia cu mari întârzieri iar ulterior deloc. Astfel în unele comune din județul Ilfov, cari aparțin de poșta din București, foaia nu vine câte 2-3 săptămâni, apoi vin toate 3 numerele deodată. Se vede că le opreș postășii să le cetească ei mai întâi.

Tot astfel cetitorului Gh. Alecuș din Ocnele Mureșului (Alba) foaia li este adusă cu mari întârzieri.

Dar în unele părți unde noștii, primarii ori poștașii sunt jidani ori jidăniși, foaia noastră e de dreptul bălțourii. Astfel abonatul Colometu Petre din comuna Constantinștii (oficiul Corjeș, jud. Hotin) foaia li este adusă cu mari întârzieri iar pe ea sunt scrise cu creion roșu cuvinte de ocără împotriva naționalșilor. Și câte alte reclamații nu avem!

Dirrecția Poștelor e rugată să ia măsură grabnice de îndepărtare și altele legionarii vor ști ei înșiși să silească pe dușmanii și pe cei necinstiți, să nu mai calce legea.

DIN NOU rugăm pe DEPOZITARI și ABONAȚII NOȘTRI

să binevoiescă a ne trimite datoriile lor către foale. Sunt unii depozitari cari ne datorază banii pentru folii începând încă din luna Mai, așadar de 3 luni, și au primit câte 50, 100 sau chiar 200 foli din fiecare număr. Cum putem noi să facem față greutăților când suntem atât de puțin sprințiiți de cei cari ni-au cerut foala?

O spunem din nou: NU E NIMENI SILIT SĂ RĂSPÂNDEASCĂ FOAIA NOASTRĂ. Dar dacă o cere, e rugat să ne plătească ci să o plătească regulat (cine la mai mult de 20 ex., e rugat a plăti lunar, iar cine la mai puțin, va plăti odată la 2 luni). Dacă nu puteți cumva să vindeți cât ați cerut, scrieți-ne spre a micșora numărul trimiterii, ori a opri cu totul trimiterea. Căci e mai bine să tipărim mai puține folii dar să trăim, decât să tipărim multe, care nu se plătesc, și astfel să vedem foala murind înainte de a-și fi împlinit datoria către țară.

CITITI și RĂSPÂNDIȚI GAZETA „LIBERTATEA”

Alte tabere și șantiere legionare

LA SLĂNIC (JUD. PRAHOVA) — O FĂNTÂNĂ
Legionarii au făcut o fântână trebuincioasă locurilor cari până atunci luau apa dintr-un puț în care curgea un râu și astfel primejdia sănătății oamenilor. Sfințirea s'a făcut la 26 Iunie de către mai mulți proși de față fiind mai mulți legionari, școala primară și mulți lume.

LA BĂRTĂLUȘI-RĂZEȘI (J. TUTOVA) — O BISERICĂ

Cu toate că locuitorii sunt răzeși, nu aveau Biserică și mergeau la sfințele slujbe în satul vecin Șendrești. Legionarii au hotărât să dea satului o Biserică și de aceea au înălțat o tabără, la îndemnul Dlui D. Popescu, șeful județean al partidului „Totul pentru Țară” și cu ajutorul Dlui D. Chiriac, învățător. La 12 Iulie s'a făcut stesțania de către păr. Șușnea și a început lucrul de cărămădărie. Vara aceasta se va face cărămida iar în anul viitor va fi clădită Biserică.

LA ILVA-MARE (JUD. NĂSAUD) — O CRUCE ȘI DOUĂ FĂNTĂNI.

În această frunțase comună grănterească cu 5000 locuitori, nu era până acum nici un monument în cinstea ostașilor morți în război. De aceea legionarii, în frunte cu cam. Mihai Coslea, învățător, au ridicat o troiță în aminti-

rea erorilor războiului și pentru odihna sufletului lor. Ea a fost sfințită la 26 Iulie. Deasemenea legionarii au mai făcut o fântână unei văduve sărace și au reparat o altă fântână unui țăran lipsit.

IN JUD. SATU MARE — O BISERICĂ ÎN COM. COLȚIREA. — O ȘCOALA ÎN COM. FINTEUȘUL MIC — ȘI O CASĂ UNUI OM SĂRAC ÎN COM. NEGREȘTI.

Iată cele 3 înălțături la cari lucrează legionarii sămărenti. Pentru Biserica dela Colțirea munca a început dela 3 Mai, sub conducerea Dlor I. N. Cruceanu, șeful legionarilor din județ, și a Dlui V. Pașca. S'au făcut până acum peste 40.000 cărămizi.

LA ȘICLĂU (J. ARAD) — O CASĂ CULTURALĂ

La 5 Iulie s'a făcut sfințirea taberei din această comună unde legionarii zidesc o casă culturală (de sfat și ceteră). Au fost de față Dnul Dr. Novanu șeful legionar din jud. Arad, și mulți legionari și altă lume prietenă care lăuda foarte mult duul acesta nou al legionarilor. S'a început prin munca la cărămădă.

LA COROD (JUD. TECUCI) O TROIȚĂ

În această comună legionarii au ridicat o troiță cu icoana Mântuitorului. Crucea are o înălțime de 5 metri. Sfin-

rea s'a făcut sărbătoresc la 5 Iulie de către păr. Măldes slujindu-se și un parastas pentru legionarii căzuți. A luat parte mulți lume iar 13 culturi legionare de orașeni și țărani, conduse de D-nul avocat Tașcă și învățător C. Pinițiu au făcut cu acest prilej un marș și au cântat cântec legionare cu prilejul serbării.

LA CĂRPINȘ (JUD. SIBIU) — UN „DRUM AL CĂPITANULUI”

Acest sat era foarte lipsit de un drum care să-l lege mai ușor cu căile de scurgere a mărfurilor. Din pricina acestora oamenii păgubeau mult. Căci până la Poiana sunt 30 km. de drum mergând peste Gârbova și Mercurea. Dar peste deal sunt numai 6 km. Cine să taie însă drum prin stâncile dealurilor? Politicianii? Au făgăduit, dar n'au făcut nimic.

Au pornit astfel legionarii să facă ce n'au făcut alții în 20 de ani de făgădueli, și începând din ziua de 12 Iulie când, cu o slăniță ștefanie, a început lucrul, drumul peste deal sporește zi cu zi, stânca fiind sărmată de vântjosul braj legionar.

Hotărârea acestui lucrări a fost luată de Dl adv. Corneliu Georgescu, comandant legionar al Bunei-Vestiri. Slujba a făcut-o păr. Hașcău din Recliu iar conducerea taberei o are comandantul-legionar-ajutor Șerbu Constantin. Drumul acesta se va numi „Drumul Căpitanului”. În alt număr vom arăta vederi dela această tabără.

Iată o mare icoană a Maicii Domnului ridicată de legionarii din com. Cuclui Mare (județul Cernăuți). Primele zecile de înălțături legionare din acest an în județul Cernăuți, aceasta este una dintre cele mai frumoase. Legionarii din Cuclui au mai ridicat o cruce St. Arh. Mihai, au dăruit apoi Bisericii un clopot și încă o icoană a St. Mihai și au făcut o fântână.